

Kulatý stůl Expertní skupiny pro Ukrajinu

Zapsala: Mgr. et Mgr. Nikola Havlová

22. července 2022

Tisková mluvčí FSV UK Mgr. Klára Hyláková na úvod přivítala účastníky kulatého stolu a shrnula organizační informace. V krátkosti představila **Expertní skupinu pro Ukrajinu (ESU)**, která vznikla na půdě FSV UK v reakci na válečný konflikt na Ukrajině. Jedná se o interdisciplinární policy group tvořenou odborníky a odbornicemi, akademiky a akademičkami z různých oborů FSV UK. Ti pravidelně publikují odborné články (tzv. policy briefy). Tento kulatý stůl představil dva policy briefy, autory textů jsou **doc. Ing. Michal Plaček, MSc. Ph.D.** a **Mgr. Magdalena Muralová, Ph.D.**

Současná krize na Ukrajině z pohledu managementu obcí

Jako první představil svůj policy brief ***Současná krize na Ukrajině z pohledu managementu obcí*** Michal Plaček. Pokusil se v něm přiblížit, jak se válečný konflikt na Ukrajině dotýká českých obcí a jak se tyto obce vyrovnávají s nastalou krizí.

Plaček upozorňuje, že v rámci současné krize na Ukrajině můžeme najít analogií s koronavirovou krizí, která ukázala, že se starostové potýkají s nedostatečnou koordinací, neefektivním přenosem informací a nedostatkem administrativních kapacit na zvládnutí krize. Počáteční nadšení do pomoci potřebným totiž časem vyprchává a začínají se objevovat reálné problémy se zvládnutím krize a současným udržením komfortu českých obyvatel.

Policy brief přináší doporučení, na jaké klíčové oblasti se na úrovni obcí soustředit, aby byla krize efektivně zvládnuta. První oblastí je **plánování**. V krizové situaci čelíme nejistotě a nevíme, jak se konflikt vyvine a jak dlouho krizový stav bude trvat. V souvislosti s válkou na Ukrajině čelí obce náporu uprchlíků, ale také například rapidnímu zvyšování cen energií. Na tyto nečekané výdaje často nezbyývají zdroje v rozpočtech. Aby období krize obce zvládly, navrhuje Plaček připravit si tři scénáře vývoje – pozitivní, base one a negativní. Ke každému navrhnout, do jakých oblastí konflikt potenciálně zasáhne a jak na něj budou obce reagovat tak, aby pomohly, ale zároveň udržely komfort obyvatelstva.

Druhou oblastí jsou **finance**. Dle dostupných informací jsou na tom obce jako celek finančně dobře. Ale mezi jednotlivými obcemi jsou velké rozdíly, přičemž záleží na oblasti nebo na tom, zda mají fixované ceny za energie. Obce by měly sledovat svůj provozní přebytek, který může obec investovat, tzv. dluhové peníze, tedy kolik potřebují na splátky úvěrů a reálné

cashflow, stavy na účtech. Další oblastí je **školství**. Plaček zmiňuje konkrétně kapacity škol a možnosti jejich navýšení, protože se dle dostupných informací do škol zatím zapsalo jen okolo 50 % ukrajinských dětí, které do ČR přišly. Proto bude třeba, aby obce do kapacit škol v budoucnu dále investovaly.

Obce by se měly zaměřit na oblast **lidských zdrojů**. I přestože mají obce často svolaný krizový štáb, problémy stále řeší politici. Ti by měli naopak úkoly a agendy delegovat – Plaček hovoří např. o vytváření pracovních skupin, které by měly obsahovat především odborníky na sociální, finanční a právní oblast. Dále doporučuje zajistit outsourcing částí agendy na neziskové organizace, což zajistí efektivní rozložení expertíz a sil v době krize. Outsourcing přispívá k uvolnění manažerské kapacity vedení obcí. Plaček uvedl příklad z města Znojmo, které část agendy při zvládnání návalu uprchlíků delegovalo právě na místní neziskové organizace.

Další oblastí je **kompliance** neboli dodržování zákonů a pravidel. Starostové a vedení obce by měly i v době krize jednat v souladu s právem a ke správě svého majetku přistupovat s péčí řádného hospodáře. Zásadní je dle Plačka také přebírání osvědčených postupů, tzv. **benchlearning**. Dodržení této zásady umožní narovnáni nabízené pomoci. Obce se od sebe učí navzájem a sdílejí dobrou praxi. Plaček upozorňuje, že je zbytečné, aby každý starosta prošel celou cestu a dělal chyby, které už někdo udělal před ním. Vždy je třeba ale při implementaci praxe dbát na lokální kontext. Ten je nutné vzít v potaz i v poslední oblasti uvedené v policy briefu, kterou je **komunikace**.

Na závěr svého shrnutí Plaček uvedl, že za efektivní považuje zvýšení diskrece ředitelů škol při rozhodování, například o zakázkách malého rozsahu, aby mohli účinně a rychle reagovat na krizovou situaci. Dodává ale, že vždy s imperativem ex post kontroly.

Poté předal slovo starostovi Znojma **Ing. Jakubovi Malačkovi, MBA**, který účastníky kulatého stolu seznámil se zvládnáním krizových situací v praxi. Malačka upozornil, že by každá obec měla mít scénáře, podle kterých funguje v krizovém režimu. Není možné, aby starosta či místní politici za pochodu strategie vymýšleli. Bohužel na aktuální krizi scénáře připraveny nebyly. Pod město Znojmo spadá 111 obcí. A i přestože každá má základní krizovou komunikaci navrženou, je třeba zajistit obcím větší podporu a vedení. **Krizové scénáře** existují pro povodně či například požáry, na dění z posledních let ale obce připraveny nebyly. Malačka jako největší problém vnímá absenci krizové komunikace směrem k veřejnosti a občanům. Specifikem aktuální uprchlické krize je také chybějící krizová komunikace se subjekty mimo záchranné složky, které jsou ale také zásadní pro lidi přicházející z Ukrajiny, jako jsou zdravotní pojišťovny, úřady práce a další.

V reakci na současnou krizi město Znojmo vytvořilo tzv. balíček první pomoci s informacemi o tom, jak reagovat a jak pomoci. Problém je nedostatečná informovanost občanů, proto bude město distribuovat letáky do schránek. Dále využívají sociální sítě, místní rozhlas či mobilní rozhlas formou SMS.

Dále Jakub Malačka navázal na klíčové oblasti představené Michalem Plačkem. Velký problém pro obce představuje **financování**. Obce často nemají k dispozici volné peníze, proto se například v kovidu stávalo, že starostové neměli peníze na zakoupení roušek pro všechny občany a příspěvky od státu bohužel byly nabídnuty až ex post. Výdaje navíc se ale objevily také v oblastech, kde to nikdo nepředpokládal, např. větší nároky na vývoz odpadu. Stejně tak to platí i pro aktuální uprchlickou krizi. Dalším velkým problémem je **personální zajištění**. Dvě krize po sobě lidi vyčerpaly a obce nemají dostatečnou kapacitu na efektivní zvládnání nových situací. Město Znojmo reagovalo vytvořením nového pracovního místa v oblasti krizového řízení. Dopady jsou samozřejmě patrné v oblasti **školství** a také **zdravotnictví**. Specifický problém například vyvolal příchod velkého počtu žen. Znojmo se muselo vyrovnat s nedostatečnou kapacitou lékařů se specializací gynekologie, dále v

oblasti zubařství a pediatrie. Znojmo proto nabízí různé benefity pro lékaře, aby je ve velkém konkurenčním boji přilákalo. Dále se město rozhodlo poskytovat bezplatné překladatelské služby a psychologickou podporu pro příchozí migranty. Bohužel se začíná objevovat nespokojenost místních občanů s přítomností lidí z Ukrajiny.

Malačka zakončil doporučením, které se ve Znojmě velmi osvědčilo, a to **spolupráce s místními neziskovými organizacemi**. Město například nabídlo městskou halu pro účel potravinové a materiální sbírky a přenechalo neziskovce organizaci a distribuci sbírek. Je velmi efektivní, aby takové aktivity řídila spíše nezisková organizace než obec, která s podobnou aktivitou nemá zkušenost.

Diskuze

Po představení odborného textu následovala otevřená diskuze. Jako první se o slovo přihlásil **PhDr. Michal Hlaváček, PhD.**, senior analytik Úřadu Národní rozpočtové rady. Souhlasil, že obce jsou, co se týče rozpočtů, velmi heterogenní a číselné hodnoty značně ovlivňuje Praha. Stejně tak jsou obce heterogenní, co se týče dopadů krize a krizového plánování. Současná krize je o energiích, kauze Sberbank či Bohemia Energy. Například obce, které měly účty u Sberbank či energie u Bohemia Energy mají mnohem větší finanční problémy, a to i přestože před krizí měly třeba rezervy v rozpočtu. Jiné obce se zase potýkají například s příchodem velkého množství lidí. Zdůraznil, že je vhodné, aby se obce navzájem inspirovaly, ale nelze zcela generalizovat. Pomoci by měl určitě stát.

Michal Plaček reagoval dotazem, jak by měl stát pomoci? Měl by zasahovat?

Jakub Malačka uvedl, že čím více peněz půjde přímo do rozpočtů obcí, tím bude situace lepší. Dotace, které na krize reagují, jsou příliš byrokratické a administrativně náročné. To starosty obcí odradí. Uvedl příklad Rakouska, kde v případě krizové situace stát automaticky posílá finance všem obcím plošně a nabízí tak velmi rychlou a jednoduchou pomoc.

Plaček doplnil, že se začíná osvědčovat meziobecní spolupráce, kdy se obce podílí na zajištění některých služeb, například odpadového hospodářství, kanalizace aj. V zahraničí tento mechanismus funguje, při krizi se slučují obce běžně.

Mgr. Bc. Martin Pikous ze Svazu měst a obcí České republiky upozornil, že takové řešení je v ČR politicky neprůchozí, jako alternativu nabídl dobrovolné svazky obcí formou meziobecní spolupráce. Ze své praxe vidí jako velký problém fakt, že v rámci krize starostové obcí často neví, kam se obrátit pro radu. Systém krizového řízení a odpovědnosti není dobře nastavený. Cestu vidí v profesionalizaci krize a nastavení pozice krizových pracovníků. Co se týče financování, nemá Martin Pikous univerzální recept. Ministerstva preferují spíše dotace, ale problémem je neadresnost příspěvků.

Mgr. Dagmar Motalová, vedoucí sociálního oddělení na Městském úřadě ve Dvoře Králové nad Labem, do diskuze přinesla zkušenosti z praxe. Uvedla, že ona s kolegy jsou ti, kteří s uprchlíky dennodenně pracují. První vlna přílivu migrantů padla především na sociální odbor. Přičemž nebyly žádné návody, pomoc, všechno si museli na úřadě nastavit a udělat sami a nikdo nepodpořil ani neodměnil sociální pracovníky za přesčasy. Nápor trvá doteď a stále chybí podpora na nejnižších pozicích. Město sice sbírky a pomoc stále pořádá, ale konkrétně spadá práce stále na ty samé lidi. Dagmar Motalová souhlasila s Jakubem Malačkou, že se začíná objevovat nevole místních občanů, a to především v oblasti přeplněnosti obce či v souvislosti s nedostatkem kapacit ve školách.

Michal Plaček vnesl do diskuze téma teorie racionální pozornosti, která říká, že získávat informace nás stojí hodně času i peněz a proniknout do problému znamená úsilí. Proto je v rámci krize zásadní interdisciplinarita a jednoduchost komunikace. Lidé v první linii, ani

starostové nemají čas číst dlouhé briefy, je nutné komunikovat jednoduše a jasně. Funkční je také, když jde politik do terénu a baví se přímo s lidmi o problémech, kterým čelí. Navrhl, aby Svaz měst a obcí České republiky vytvořil rozcestník, jak problémy v krizové situaci řešit.

Martin Pikous souhlasí. Svaz často funguje spíše jako prostředník mezi orgány moci a obcemi. Jejich úkol je informace zprostředkovat, protože neexistuje přirozený chod informací od ministerstva k obci, škole, starostům, lidem a naopak. Zvládnout komunikaci je dle Pikouse základ k vyřešení pro tuto i další krize.

Jakub Malačka doplnil, že informace nemusí chodit výhradně přes krizový štáb, ale mohou jít přímo z ministerstva například ke škole. Opatření v době koronavirové krize automaticky posílali na všechny obce, protože rychlost předání je v krizi zásadní. Oficiální komunikace od státu a krizového štábu je pomalá.

Mgr. Claudia Varhol ze Svazu měst a obcí České republiky dodala, že Svaz na tento problém dlouho upozorňuje. Informace musí být předávány rychle a efektivně. Aktuálně se také zabývá dotacemi pro obce na adaptaci a integraci cizinců, ale především pro malé obce je žádost o dotace velmi administrativně náročná. Z toho důvodu se o ni nehlásí, i přestože by dosáhly na větší množství peněz. Žádají pouze desítky obcí, ostatní bohužel nemají dostatečný administrativní aparát, aby žádost zvládly podat. Svaz se proto snaží o možnostech informovat, poskytovat návody na podání žádostí a sdílet případy dobré praxe. Bohužel ani toto stále nestačí.

Martin Pikous doplnil, že například MŠMT dříve využilo administrativně nejsnazší cestu, a to navýšení již existujících přenosů peněz formou dotací na žáky. Souhlasil, že starostové často o dotacích a možnostech neví.

Mgr. Magdalena Muralová, Ph.D. upozornila, že dotační tituly ve svém důsledku zvyšují nerovnosti, protože zvýhodní obce, které mají dostatek personálu a know how. Zbytek obcí, které zaostávají, se často zkušeným již nevyrovnají. Ukazuje se, že tyto nástroje ve výsledku spíše nepomůžou a nezískají je často ti opravdu potřební. Proto obecné dary a finance, kdy všem dáme něco, fungují ve výsledku lépe a rychleji.

Jakub Malačka k tomu uvedl příklad z praxe. Znojmo vyhodnocovalo, zda se vyplatí odpustit plošně školné, nebo nastavit příspěvek formou dotací. Nakonec vyšlo mnohem jednodušeji administrativně pro lidi i obec, aby došlo k plošnému odpuštění.

Michal Plaček doplnil, že problém také je, že stát lidem nevěří, což je pozůstatek z doby komunismu. Věřící, že kdyby panovala důvěra, bude systém efektivnější.

Linioví pracovníci jako klíčoví aktéři zvládnutí migrace z Ukrajiny

Po diskuzi představila **Mgr. Magdalena Mouralová, Ph.D.** svůj policy brief s názvem ***Linioví pracovníci jako klíčoví aktéři zvládnutí migrace z Ukrajiny***. Navázala tak na předchozí debatu o konkrétních lidech, kteří s lidmi z Ukrajiny dennodenně v terénu komunikují. Jedná se o stovky tisíc lidí z řad učitelů, policistů, sociálních pracovníků, zdravotníků, hasičů, referentů na Úřadech práce, neziskových organizací atd. Na těchto lidech dle Mouralové závisí konkrétní pomoc a uplatnění veřejné politiky. Tito street level pracovníci poskytující veřejné služby a jsou placeni hlavně z veřejných peněz. Jsou to ti, kdo reálně dělají politiku a určují vztah mezi státem, obcí a jednotlivcem. Skrze ně se k lidem dostávají informace o tom, jak to v daném státu reálně vypadá – ovlivňují jak životy lidí, tak konečnou pomoc. Problém je, že jich je potřeba mnoho, a tudíž dohromady stojí mnoho peněz. I proto jsou neustále v riziku, že jim stát oseká personální stav nebo peníze. Zároveň stát designuje služby centrálně, ale problémy klientů jsou velmi heterogenní a nedají se zobecnit, zařadit do jasné kategorie pomoci. Pracovník tak řeší, zda cítit **pravidla**, nebo zda co nejvíce pomoci konkrétním klientům.

Typicky se s tímto problémem setkáváme ve školství. Poskytnout dětem asistenta ve škole je nákladné. Ale liniový pracovník zároveň ví, že dané dítě asistenta potřebuje. Vzniká tak konflikt, zda tuto pomoc nabídnout, zda upřednostnit zájem organizace vs. zájem klienta. Další tlak vzniká v otázce, zda uplatnit obecně rovná pravidla, nebo zda opravdu poskytnout pomoc, kterou daný člověk potřebuje (i když to bude někdy více, než kolik se poskytne někomu jinému). Pracovníci se s tím vyrovnávají různě, obecně si ale různé skupiny klientů strukturují podle služeb, které asi daná skupina obecně bude potřebovat. V krizích pravidla fungují ještě méně, zjednodušují se a pracovníci mají často pocit bezmoci, nejistoty, pravidla nastavují sami, i když nevědí, co můžou a co ne. Státní správa je totiž pomalá.

Mouralová navázala na Plačka v otázce **důvěry**. Uvádí, že lépe fungují organizace a systémy, kde jsou linioví pracovníci autonomní a mají důvěru. Skládat účty by se dle Mouralové měly ne za předem strukturované a dané početní položky, ale spíše za daný proces a výsledek. Profesionální liniový pracovník potřebuje důvěru, autonomii, radost z práce a cítit, že to, co dělá, má skutečný smysl – že nejde jen o naplnění tabulek, odškrtnutí položek. Proto je třeba definovat jasné **cíle pomoci**, ale cesty, jak toho dosáhnout, je lepší nechat na jednotlivých pracovnících. Doplnuje, že v ČR to systém tolik neumožňuje, pravidla jsou striktní a funguje spíše nedůvěra. To vede k neefektivitě a vynaložení většího množství peněz.

Dále upozornila, že zcela zásadní je **sdílení** zkušeností, dobré praxe, ale i **chyb** mezi kolegy, komunitou, obcemi či organizacemi. Neúspěch by měl být vnímán jako součást celého procesu, protože nám umožňuje se učit. Pokud mají pracovníci pocit bezpečí, mohou vykonávat svou práci autonomně a mají prostor na chyby a poučení se z nich, mají zároveň prostor na to, aby vykonávali svou práci dobře.

Magdalena Mouralová zdůraznila důležitost přenášení informací mezi různými úrovněmi tak, aby linioví pracovníci měli možnost zasahovat do postupů a strategií, tím pak ovlivňovat chod organizace a nabízené pomoci. To v důsledku vede opět k většímu pocitu **bezpečí**. Měli bychom vytvářet struktury, které umožňují sdílení informací mezi liniovými pracovníky až na obecní, krajskou a státní úroveň.

Na závěr Mouralová otevřela téma **péče**. Linioví pracovníci bývají zpravidla pracovně přetížení, mají velkou odpovědnost a čelí stresu. Proto je třeba jim poskytnout podporu a péči, aby jim pomoc ostatním nezpůsobila fyzické či psychické potíže. Je nutné přizpůsobovat práci personálním kapacitám, starat se o sebe navzájem a veřejně mluvit o poskytování péče liniovým pracovníkům.

Diskuze

Následovala opět diskuse. Slova se ujal Martin Pikous, který s Magdalenou Mouralovou souhlasí v zavádění větší autonomie. Uvádí, že volnost často vede ke správným řešením. Při kovidu začala ze dne na den fungovat distanční výuka, která vznikla organicky a nebylo třeba její podobu stanovovat vyhláškou. Školy dospěly k velmi podobným řešením situace samostatně. Podobně tomu bylo při adaptaci dětí z Ukrajiny do českých škol, kdy většina škol přistoupila k co největší integraci dětí do tříd a až několik týdnů poté vláda vydala příslušný legislativní příkaz, který tento postup uzákonil. Příklady dokazují, že i bez svazujících podmínek aktéři ke kýženému výsledku často sami dojdou. Díky krizím jsme schopni udělat řadu výjimek, aby se věci děly rychle a efektivně. Z toho bychom se měli poučit a ubrat na regulacích a přímých příkazech.

Jakub Malačka souhlasí. Na pracovníky sociálních odborů na úradech koukáme pouze jako na standardní úředníky, ale oni se mnohem více zaměřují na práci s lidmi. Když jim odstraníme nadbytečnou byrokracii, uvolníme jim ruce a umožníme lépe vykonávat svou práci.

Michal Plaček nabídl do diskuze protiargument. Uvedl, že i když dáme sociálním pracovníkům volnost a možnost poučit se z chyb, je přece stále nutné koukat na finanční prostředky, které nás tento postup stojí. Ty by šly využít jinak a lépe než na řadu chybných kroků. Souhlasí, že je špatně, když se na sociální pracovníky koukáme pouze jako na nákladovou položku rozpočtu. Měli bychom se spíše zaměřit na výsledky jejich práce. Stále by totiž měl fungovat koordinační mechanismus a akontabilita, která by srovnala dosažené cíle v porovnání s vynaloženými prostředky.

Reagovala **JUDr. Libuše Holasová** z odboru sociálních věcí Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Uvedla, že sociální práce se nedá změřit – něco se vyřídí za hodinu, něco za den, něco za roky práce. Sociální pracovníci jsou stále do jisté míry úředníci a musí regule dodržet, i proto často nemají dostatek úvazku, času či peněz a nestíhají efektivně vykonávat svou práci. Z její zkušenosti se spíše takzvaně hasí.

Magdalena Mouralová souhlasí. Včasný zásah, depistáž, by ve výsledku ušetřil mnoho peněz. Dále reagovala na protiargument Plačka. Není to tak, že by lidé chtěli chybovat a schválně utrácet peníze, chtějí dosáhnout dobrého výsledku a efektivní pomoci svým klientům. Možnost chyby by měla sloužit spíše k hledání vhodného řešení pro konkrétního člověka. Cílem by mělo být takové nastavení systémů pro profesionály, aby se mohli z chyb poučit a nalézt nejlepší řešení pro lidi i pro rozpočty.

Martin Pikous reagoval otázkou, kdo ale v konečném důsledku ponese finanční náklady z chyb? V systému je často nese někdo jiný než sociální pracovník. Z tohoto důvodu systém chybování a volnost příliš nedovoluje.

Claudia Varhol dodala, že se aktuálně zabývá systémem nastavení financování sociální práce – Svaz měst a obcí připravuje ve spolupráci s MPSV dotazník týkající se sociální práce. Dotazník bude obsahovat otázky např. jak je sociální práce v obcích vymezena, jak je vykonávána, kdo ji vykonává, jaký je objem práce a nákladů na ni atd. Varhol nabídla účastníkům kulatého stolu zapojit se do designování dotazníku a poskytnout návrhy otázek či okruhů.

Libuše Holasová podotkla, že je velký rozdíl mezi odměňováním sociálních pracovníků a pracovníků ve službách. Rozdíl aktuálně dosahuje až 6 000,-, přestože kvalifikace je vyšší u sociálních pracovníků.

Magdalena Mouralová se vrátila k tématu sdílení. Aby mohli být lidé autonomní a mohli se učit, musí mít s kým zkušenosti a problémy sdílet. Je nutné systémově podporovat síť pracovníků nad rámec obcí a organizací tak, aby se lidé mohli na jednom místě poradit, inspirovat. K tomuto účelu by mohlo být nápomocné již zmíněné slučování obcí či meziobecní spolupráce.

Michal Plaček nabídl do diskuse další protiargumentaci. Tvrdí, že výdaje na sociální oblast představují (například i kvůli důchodům) velkou položku v rozpočtech. Prvním krokem by tedy mělo být zvýšení prestiže a přínosů sociální práce tak, aby získala v očích veřejnosti i politiků větší důležitost. Lidé mají často pocit, že linioví pracovníci jsou srdcaři, které naplňuje pomáhání jiným a peníze nepotřebují, ale tak to samozřejmě není. Problém je, že rozpočty fungují tak, že když někde přidáme, jinde musíme ubrat. I proto je třeba dát sociální práci větší legitimitu. Společnost nevidí přínos v tom, že například pomůžeme místnímu člověku bez domova.

Magdalena Mouralová v tomto souhlasí a dodává, že volit chodí určitá skupina lidí, která může být odlišná od té, na kterou cílí sociální práce. Ti totiž často nemají na zájem o politiku či volby kapacity.

Martin Pikous vznesl dotaz, zda jsou dopady sociální práce a její přínosy pro společnost kvantifikované – například oblast školství takto vyčíslena byla. Vyčíslení ekonomické přínosy sociální práce by mohlo napomoci její obhajobě. Navíc reaguje, že by pomohlo, kdyby politicky nepopulární rozhodnutí prospěšná pro společnost byla uzákoněna.

Jakub Malačka uvedl příklad z praxe, kdy město Znojmo plánuje zřídit centrum pro lidi bez domova, což vzbuzuje u občanů nevoli. Naopak ale zabavování alkoholu policií je přijímáno kladně. Doplnil také, že funguje přenést odpovědnost na neziskové organizace. Znojmo delegovalo projekt stravenek pro lidi bez domova, protože kdyby tato iniciativa bylo pod sociálním odborem, celý projekt by „zabila“ byrokracie.

Magdalena Mouralová navrhuje snažit se změnit narativ – toto nejsou problémoví lidé, o které se musíme starat, ale rámovat pomoc spíše ve smyslu, že těmito kroky zajistíme kvalitu života pro všechny. Například pokusit se mluvit o důstojném bydlení, spíše než o péči o lidi bez domova. Dávat pozitivní nálepkou těmto jevům.

Michal Plaček vznesl dotaz, zda existují simulace, které by ukázaly, že se zvýšení výdajů na sociální oblast pozitivně projeví?

Michal Hlaváček odpověděl, že máme projekci pokrývající horizont padesáti let, kde se propočítávají sociální dávky a jejich vliv na společnost. Projektujeme hlavně sociálně významnější fenomény. Doplnil zkušenost ze svého blízkého okolí. Sociální práci uškodilo zrušení okresních úřadů, protože se ocitla někde mezi obcemi a kraji. Dále na sociální pracovníky dopadá velmi složitá administrativa např. v oblasti archivace. Říká, že dochází k mrhání expertizou a lidským kapitálem.

Martin Pikous ocenil, že v oblasti vzdělávání se objevují tendence ke snižování byrokratické zátěže ředitelů. Ti se tak mohou více věnovat pedagogickému vedení, což ve výsledku zlepšuje kvalitu vzdělávání. Tento postup by se měl aplikovat také na sociální oblast. Dále reaguje ve smyslu, že byrokracie je negativním důsledkem subsidiarity. Není poptávka po centralizovanějším vedení, ale spíše po poskytování určitých služeb na širším území. Například, že by veřejné zakázky, které jsou administrativně náročné, pro pár blízkých zařizovala třetí strana. Vznikla by tak pozitivní centralizace.